

De bijzondere flora en fauna van São Tomé en Príncipe

Voor de westkust van Afrika ligt São Tomé en Príncipe, een eilandnatie die uit zes eilanden bestaat. Alleen de gelijknamige eilanden São Tomé en Príncipe zijn bewoond. De eilanden zijn zo'n 30 miljoen jaar geleden ontstaan door vulkaanuitbarstingen. De natuur is heel divers met parelwitte zandstranden, vulkanen, mangrovebossen, weelderig begroeide bergen, grillige rotsformaties, savannes en tropisch regenwoud met unieke flora en fauna.

Endemische flora en fauna

São Tomé en Príncipe zijn voor zo'n 74% bedekt met ongerept tropisch regenwoud. Door de afgelegen ligging van de eilanden is er een divers ecosysteem ontstaan met flora en fauna, waarvan een groot deel alleen op de eilanden voorkomt. De bijzondere plant- en diersoorten kunnen hier overleven, omdat ze geen natuurlijke vijanden hebben en zich hebben aangepast aan het leven op de eilanden. Hierdoor zijn er veel endemische planten en dieren, die nergens anders ter wereld voorkomen.

Om het bijzondere en fragiele ecosysteem te behouden, heeft het sinds 2006 de status van beschermd natuurgebied gekregen en is het gebied ondergebracht in het Parque Natural Ôbo de São Tomé en Príncipe. Het nationaal park beslaat qua grootte ongeveer 30% van de eilanden en dankt zijn naam aan het hooggelegen Atlantische regenwoud dat deel uitmaakt van het park.

De botanische tuin Bom Sucesso vormt de toegangspoort tot het nationaal park. In het park zijn veel endemische plantensoorten te vinden. Voorbeelden hiervan zijn de maar liefst 135 verschillende soorten orchideeën, die meestal op bomen groeien en de ca. 895 soorten vaatplanten. 95 van deze soorten komen alleen op São Tomé voor en 37 soorten alleen op Príncipe. Het park is ook de thuisbasis van een zeldzame begoniasoort die tot wel 3 meter hoog kan worden. De nationale bloem van São Tomé en Príncipe is de Porseleinroos, die overal op de eilanden groeit.

Olijfkleurige Ibissen en dwergooruilen

Op het gebied van wildlife heeft de eilandengroep ontzettend veel te bieden. Wandelend door de bossen hoor je overal om je heen vogelzang. São Tomé en Príncipe is een walhalla voor vogelliefhebbers. Er leven namelijk meer dan 200 verschillende soorten, waarvan er 28 endemisch zijn. Ter vergelijking, de meeste andere afgelegen eilanden wereldwijd hebben slechts een of twee endemische soorten. Bijzondere inwoners zijn de Newtons Klauwier, de olijfkleurige Ibis, de dwergooruil, een uil van slechts 18 cm groot met kleine oortjes en witte wenkbrauwen en de grijze papegaai met zijn kenmerkende rode staart.

Broedende schildpadden

São Tomé en Príncipe behoren tot de beste plekken ter wereld om schildpadden eieren te zien leggen. Vijf van de zeven soorten zeeschildpadden, de karet-, leder-, Olive Ridley, groene en dikkopschildpad komen hier elk jaar aan land om een nest te bouwen. Tussen september en maart komen de eieren uit en zie je als je geluk hebt babyschildpadjes hun weg naar zee zoeken. Een uniek schouwspel. Ook bultrugwalvissen en potvissen zijn hier tussen juli en oktober te zien.

In de Golf van Guinee, waar de eilanden liggen, is nog meer interessant zeeleven te bewonderen. Tussen de riffen krioelt het van de speciale West-Afrikaanse soorten, zoals de

Papegaaivis, de Regenbooglipvis en de Vlindervis. Dichtbij de kust zwemmen nog meer endemische soorten rond, die zelfs fervente snorkelaars waarschijnlijk niet zullen herkennen. Het zorgt voor een gevarieerde en kleurrijke onderwaterwereld.

Behendige vleermuizen en kleurrijke kikkers

Ook op het land leven er veel soorten dieren, die je alleen maar op São Tomé en Príncipe tegenkomt. De Free-tailed bat (vleermuis) leeft in de savannegebieden op de eilanden en staat bekend om zijn grote wendbaarheid. Hierdoor kan hij moeiteloos scherpe bochten en plotselinge duikvluchten maken. Anders dan zijn naam doet vermoeden is de Cobra Bobo geen slang, maar een soort geelkleurige glimworm van zo'n 30 cm lang. Hoe groot dit beestje is hangt af van de temperatuur waarin hij leeft. São Tomé en Príncipe zijn schildvulkanen met verschillende hoogtes en daardoor verschillende temperaturen. Een lagere temperatuur op grotere hoogte kan ervoor zorgen dat de Cobra Bobo's die hier leven groter worden dan hun soortgenoten die op plekken met een hogere temperatuur leven.

De zes endemische kikkersoorten op de eilanden doen denken aan de kleurrijke kikkersoorten die je in Costa Rica kunt zien. Doordat São Tomé en Príncipe eeuwenlang onontdekt en onbewoond zijn gebleven, is er een ecosysteem ontstaan met unieke en flora en fauna. De biodiversiteit is zo rijk, dat São Tomé en Príncipe zelfs een van de hoogste percentages aan endemische plant- en diersoorten ter wereld hebben. De eilanden worden daarom ook wel 'de Afrikaanse Galapagoseilanden' genoemd.